

Bài 3

BẢO VỆ CHỦ QUYỀN LÃNH THỔ VÀ BIÊN GIỚI QUỐC GIA

(5 tiết)

I – MỤC TIÊU

1. Về kiến thức

- Hiểu được khái niệm, sự hình thành, các bộ phận cấu thành lãnh thổ quốc gia và chủ quyền lãnh thổ biên giới quốc gia.
- Biết được cách xác định đường biên giới quốc gia trên đất liền, trên biển, trên không và trong lòng đất.
- Quán triệt các quan điểm của Đảng, Nhà nước về xây dựng, quản lí, bảo vệ biên giới quốc gia ; nội dung biện pháp cơ bản về xây dựng, quản lí, bảo vệ biên giới quốc gia.

2. Về thái độ

Xác định đúng thái độ, trách nhiệm của công dân và bản thân trong xây dựng, quản lí, bảo vệ biên giới quốc gia.

II – CẤU TRÚC NỘI DUNG VÀ PHÂN BỐ THỜI GIAN

1. Cấu trúc nội dung

Bài học gồm 3 phần :

- Lãnh thổ quốc gia và chủ quyền lãnh thổ quốc gia.
- Biên giới quốc gia.
- Bảo vệ biên giới quốc gia nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

2. Nội dung trọng tâm

- Chủ quyền lãnh thổ quốc gia.
- Khái niệm biên giới quốc gia, xác định biên giới quốc gia Việt Nam.
- Nội dung cơ bản về bảo vệ biên giới quốc gia nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam ; trách nhiệm của mỗi công dân trong quản lí, bảo vệ biên giới quốc gia.

3. Thời gian

– Tổng số : 5 tiết.

– Phân bố thời gian :

Tiết 1 : Lãnh thổ quốc gia.

Tiết 2 : Chủ quyền lãnh thổ quốc gia, nội dung chủ quyền lãnh thổ quốc gia.

Tiết 3 : Khái niệm biên giới quốc gia, xác định biên giới quốc gia Việt Nam.

Tiết 4 : Một số quan điểm của Đảng và Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam về bảo vệ biên giới quốc gia. Vị trí, ý nghĩa của việc xây dựng và quản lí, bảo vệ biên giới quốc gia.

Tiết 5 : Nội dung, biện pháp xây dựng và quản lí, bảo vệ biên giới quốc gia. Trách nhiệm của công dân.

III – CHUẨN BỊ

1. Giáo viên

a) Chuẩn bị nội dung

- Chuẩn bị chu đáo giáo án.
- Luyện tập kĩ giáo án, kết hợp tốt các phương pháp dạy trong quá trình giảng ; định hướng, hướng dẫn HS tiếp cận nắm vững nội dung bài học.

b) Chuẩn bị phương tiện dạy học

- Sách giáo khoa, Luật Biên giới quốc gia, tài liệu khác liên quan đến bài giảng.
- Chuẩn bị hình vẽ phóng to các hình 3.1, 3.2, 3.3 trong SGK.
- Máy tính và máy chiếu đa năng.

2. Học sinh

- Ôn tập kiến thức bài trước.
- Đọc trước nội dung bài học.
- Vở ghi, SGK, bút mực.

IV – GỢI Ý TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

Giới thiệu bài :

Lãnh thổ, dân cư và Nhà nước có chủ quyền là ba yếu tố cơ bản cấu thành một quốc gia, trong đó, lãnh thổ là vấn đề quan trọng hàng đầu. Chủ quyền toàn vẹn lãnh thổ là vấn đề thiêng liêng đối với mỗi quốc gia, dân tộc. Mỗi người dân Việt Nam đều ghi nhớ lời dạy của Bác Hồ kính yêu :

*“Các vua Hùng đã có công dựng nước
Bác cháu ta phải cùng nhau giữ lấy nước”*

Vì vậy, xây dựng, quản lí, bảo vệ biên giới, lãnh thổ cũng là mối quan tâm hàng đầu của mỗi quốc gia, dân tộc, là trách nhiệm của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta. Bài học *“Bảo vệ chủ quyền lãnh thổ và biên giới quốc gia”* không những cung cấp cho các em những kiến thức cơ bản về biên giới, lãnh thổ, xây dựng và bảo vệ biên giới quốc gia mà qua bài học các em cần xác định đúng đắn trách nhiệm của mình trong xây dựng và bảo vệ biên giới quốc gia.

Hoạt động 1 : Lãnh thổ quốc gia

- Lãnh thổ quốc gia xuất hiện cùng với sự ra đời của Nhà nước.
- Lãnh thổ quốc gia phát triển và hoàn thiện từ đất liền của bề mặt Trái Đất, mở rộng ra biển, lên không trung và sâu xuống lòng đất.
- Khái niệm về lãnh thổ quốc gia.
- Lãnh thổ quốc gia gồm 5 bộ phận : vùng đất, vùng nước, vùng trời, vùng lòng đất, vùng lãnh thổ đặc biệt.
- Khái niệm về từng bộ phận của lãnh thổ quốc gia.

Hoạt động 2 : Chủ quyền lãnh thổ quốc gia

- Khái niệm về chủ quyền lãnh thổ quốc gia.
- Nội dung chủ quyền lãnh thổ quốc gia : gồm 6 nội dung.

Hoạt động 3 : Sự hình thành biên giới quốc gia Việt Nam

- Biên giới quốc gia Việt Nam dần dần hoàn thiện cùng với việc hình thành và mở rộng lãnh thổ của Việt Nam.
- Tuyến biên giới đất liền.
- Tuyến biển đảo.

Hoạt động 4 : Khái niệm biên giới quốc gia

- Dấu hiệu đặc trưng của các khái niệm về biên giới quốc gia.
- Biên giới quốc gia của nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam.
- Các bộ phận cấu thành biên giới quốc gia : gồm 4 bộ phận.
- Khái niệm từng bộ phận.

Hoạt động 5 : Xác định biên giới quốc gia Việt Nam

- Nguyên tắc cơ bản xác định biên giới quốc gia.
- Cách xác định biên giới quốc gia :
 - + Xác định biên giới quốc gia trên đất liền.
 - + Xác định biên giới quốc gia trên biển.
 - + Xác định biên giới quốc gia trong lòng đất.
 - + Xác định biên giới quốc gia trên không.

Hoạt động 6 : Bảo vệ biên giới quốc gia nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam

- Một số quan điểm của Đảng và Nhà nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam về bảo vệ biên giới quốc gia.
- Nguyên tắc bảo vệ đường biên giới quốc gia : 5 nguyên tắc.

Hoạt động 7 : Nội dung cơ bản xây dựng và quản lí, bảo vệ biên giới quốc gia nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam

- Vị trí, ý nghĩa của việc xây dựng và quản lí, bảo vệ biên giới quốc gia.
- Nội dung, biện pháp xây dựng và quản lí, bảo vệ biên giới quốc gia.

Hoạt động 8 : Trách nhiệm của công dân

- Mọi công dân Việt Nam có trách nhiệm và nghĩa vụ bảo vệ biên giới quốc gia của nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam, xây dựng khu vực

biên giới, giữ gìn an ninh, trật tự an toàn xã hội ở khu vực biên giới.

– Trước hết công dân phải nhận thức rõ nghĩa vụ, trách nhiệm bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, biên giới quốc gia ; chấp hành nghiêm hiến pháp, pháp luật của Nhà nước,

– Thực hiện nghiêm Luật Quốc phòng, Luật Nghĩa vụ quân sự, Luật Biên giới quốc gia ; tuyệt đối trung thành với Tổ quốc,

– Làm tròn nghĩa vụ quân sự, thực hiện nghiêm các nhiệm vụ quân sự, quốc phòng, sẵn sàng nhận và hoàn thành các nhiệm vụ được giao ; cảnh giác với mọi âm mưu phá hoại của các thế lực thù địch.

Hoạt động 9 : Trách nhiệm của HS

– Học tập nâng cao trình độ nhận thức về mọi mặt, hiểu biết sâu sắc về truyền thống dựng nước, giữ nước của dân tộc.

– Xây dựng, củng cố lòng yêu nước, lòng tự hào dân tộc, ý chí tự lập tự cường, nâng cao ý thức bảo vệ Tổ quốc.

– Tích cực học tập kiến thức Quốc phòng – An ninh, sẵn sàng nhận và hoàn thành các nhiệm vụ quốc phòng, an ninh.

– Tích cực tham gia các phong trào của Đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh, phong trào mùa hè xanh, phong trào thanh niên tình nguyện hướng về vùng sâu, vùng xa, biên giới hải đảo.

Hoạt động 10 : Củng cố và tổng kết bài

– Nêu câu hỏi và hướng dẫn HS nghiên cứu SGK, tài liệu tham khảo.

– Nhắc HS : ôn tập bài, nghiên cứu câu hỏi ôn tập, câu hỏi trắc nghiệm.

V – TỔNG KẾT, ĐÁNH GIÁ

Qua bài học các em đã hiểu chủ quyền lãnh thổ quốc gia là thiêng liêng, bất khả xâm phạm. Là một công dân của đất nước Việt Nam, mỗi HS hãy tham gia bảo vệ biên giới, lãnh thổ bằng hành động thiết thực của mình.

Hướng dẫn HS nghiên cứu lại toàn bộ nội dung bài học trong SGK ; Luật Biên giới quốc gia để hiểu sâu thêm bài học.

Tập xác định đường biên giới quốc gia trên hình vẽ trong SGK và trên bản đồ. Trả lời các câu hỏi trong SGK.